

ಓದುಗರ ಸ್ಪಂದನ

ಆದರ್ಶ ಕುಟುಂಬ

ಆದರ್ಶ ಕುಟುಂಬ ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಮಾದರಿ ಯಾಗಿರುವ ಕುಟುಂಬ. ಕುಟುಂಬ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬವಾಗಿರಲಿ, ಚಿಕ್ಕ ಕುಟುಂಬವೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನಸ್ಸಿರಬೇಕು.

ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಬದುಕೂ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಬದುಕಾ ಗಿಯೇ ಇದೆ, ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ದುಡಿಯಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆ. ಸಮಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಮೂಲ್ಯ, ಅದರಲ್ಲೂ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ, ಕಛೇರಿಯ ಕೆಲಸದ ಜೊತೆಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಹೆಣ್ಣಿನದು ಮಾತ್ರ ಈ ಕೆಲಸ ಎನ್ನದೆ ಕುಟುಂಬದ ಇತರ ಪುರುಷರು ಅವಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತ ನೀಡಿದಾಗ ಅವರು ಕೊಡುವ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತಕ್ಕಿಂತ ಆಕೆಗೆ ಸಿಗುವ ಮಾನಸಿಕ ಬೆಂಬಲ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರು ನಿರಾಳವಾಗಿ ಮನೆಯ ಹಾಗೂ ಕಛೇರಿಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಬಹುದು, ಹಾಗೂ ಮನೆಯ ಮಂದಿಯ ಮೇಲೆ ಅವಳಿಗೆ ಅಭಿಮಾನ, ಪ್ರೀತಿ ಎರಡೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಮನೆಯ ವಾತಾವರಣ ಪ್ರಶಾಂತ ವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಮಕ್ಕಳು, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಆಸ್ತಿ ಎನ್ನಬಹುದು. ಯಾರು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬಲ್ಲರೋ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲರು. ಈಗ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಕಡಿಮೆ. ಕಾರಣ ಗೊಂದಲ ಮಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಮಕ್ಕಳು ಎಷ್ಟೇ ಬುದ್ಧಿವಂತ ರಾದರೂ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಹೊಂದಿರದೆ, ತಮಗೆ ಅನಿಸಿದ್ದು ಮಾಡು ವುದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೊಬ್ಬರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನೇ ಅನು ಕರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮನೋಭಾವನೆ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾರಿ ಯಲ್ಲಿದೆ ತೀವ್ರ ಆತಂಕ ತರಬಹುದಾದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕಾರಣ ಕುಟುಂಬ ಕಲಹವೇ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಲು ಕಾರಣ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಅಸಹಕಾರ ಹಾಗೂ ಅವರ ನಡುವೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹಿರಿಯರಾದ ನಮ್ಮ ಮೇಲಿದೆ. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದಾದ ಕುಟುಂಬವೇ ಆದರ್ಶ ಕುಟುಂಬ.

—ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮತಿ, ಮೈಸೂರು.

ಆದರ್ಶ ಕುಟುಂಬವು ಒಂದು ಸಂಯೋಜನೆ. ವಿವಿಧ

ಪದಾರ್ಥಗಳು ಸಂಯೋಜನೆ ಹೊಂದಿ ಒಂದೇ ಗುಣವಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ಪದಾರ್ಥ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ, ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರಾಗಿ ದ್ದರೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಕೊಡುವ ಉದಾರ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿರಬೇಕು.

ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರೀತಿ, ಗೌರವ ಸಿಗಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರ ಪ್ರೇಮ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸಿಗ ಬೇಕು. ಅಜ್ಜ-ಅಜ್ಜಿಯರು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನ ವನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಜೀವನದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿಯ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡಿ, ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಬಿಡಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸ ಬೇಕು. ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ವಿವಿಧ ಕತೆ, ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಕಥನಗಳ ಮೂಲಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರೇರಣೆ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಹಿರಿಯರನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡದೆ ಹಿರಿಯರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಬದುಕಿಗೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಪಾಠ ಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು.

ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ತಲೆದೋರಿದಾಗ ಬಿರುಕು ಬಿಡದಂತೆ, ಹಿರಿಯರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವದಿಂದ ಆ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನಗಳ ಆಚರಣೆ ಯಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಕುಟುಂಬದ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಅದರ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರೀತಿ, ಸೌಹಾರ್ದ, ಔದಾರ್ಯ ಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿ ಪ್ರಾಯಗಳೆಲ್ಲ ಕರಗಿಹೋಗಿ ಆ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಬೆಳೆವಣಿ ಗಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದೋ ಅಂತಹ ಕುಟುಂಬ ಆದರ್ಶ ಕುಟುಂಬ.

—ಡಾ. ಸರೋಜಿನಿ ವಿಕ್ರಮ್, ಹುಣಸೂರು

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಾವು ಬೆಳೆದಂತೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಲಯ ವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ಆವಶ್ಯಕರು, ಯಾರಲ್ಲ, ಯಾವುದು ಆವಶ್ಯಕ, ಯಾವುದಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದರ ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲೇ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಯೋಚಿಸುವ ವರಾರು, ತನಗಾಗಿ ಜೀವ ತೇಯುವವರಾರು ಎನ್ನುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಮಾದ ಉಂಟಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬರೂ ತಾನೇ ಸರಿ, ತನ್ನ ನಿಲುವೇ ಸರಿ, ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧ ಆಲೋಚಿಸುವವರಾರೂ ಸರಿಯಿಲ್ಲ, ಅವರು ತನ್ನ ವಿರೋಧಿ ಗಳೆಂದೇ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ತೊಳಲಾಟ ಆಲಿಸುವ, ಅರಿಯುವ ಹೊರಗಿನವರೇ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಹಿತೈಷಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಆದರೆ ಮನೆಯವರಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕಾರಣ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹ ಮಯ ವಾತಾವರಣದ ಕೊರತೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿ-ವಾತ್ಸಲ್ಯಗಳ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಗದೆ ಕೇವಲ ಪರಸ್ಪರ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೇ ಬೊಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಚುಚ್ಚು ಮಾತುಗಳಿಂದ ತಿದ್ದಲು ಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಸ್ನೇಹಮಯ ವಾತಾವರಣ ವೆಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು? ಈ ಸಹನೆಯಿಲ್ಲದ, ಆತುರದ, ದೂಷಣೆಯ, "ತಾನೇ ಸರಿ" ಎನ್ನುವ ಧೋರಣೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು, ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಅರಿತು, ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ ವಿವೇಕದಿಂದ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ, ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ನೇಹಮಯ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ.

ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮೊದಲಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲೂ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥತೆಯ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯಬೇಕು, ಆಸೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಚಿಕ್ಕದಾಗಬೇಕು, ಜ್ಞಾನದ ಅರಿವು ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು, ತಾಳ್ಮೆ ಮನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಸರಳ ಜೀವನ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕು.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲೂ ವಿವೇಕ ಬೆಳಗಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ವಿರೋಧಾ ಭಾಸಗಳ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿ, ಸ್ನೇಹಮಯ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ವ್ಯಕ್ತಿ ಆದರ್ಶಯುತನಾದರೆ, ಕುಟುಂಬ ಆದರ್ಶ ಕುಟುಂಬವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಮಾಜ ಆದರ್ಶ ಸಮಾಜವಾಗುತ್ತದೆ.

—ಕೆ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಭಗವಾನ್, ಕೊರಟಗೆರೆ

**ಉತ್ತಮ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗು
ಎಳೆಯರೊಡನೆ ಮೃದುವಾಗಿರು,
ವೃದ್ಧರಲ್ಲಿ ಕರುಣೆ ತೋರು,
ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಕರವಿರಲಿ
ಹಾಗೆಯೇ ದುರ್ಬಲರೂ ಮತ್ತು
ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹನೆಯಿರಲಿ.
ಕಾರಣ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು
ದಿನ ನಾವೇ ಇವರಾಗಿದ್ದೆವು.**

—ಲಾಯ್ಡ್ ಶೀಯರ್ (Lloyd Shearer)

ಅನೇಕ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕೂಡಿ ಒಂದು ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಹಿಕ ಸಮಾಜವೇ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮರ್ಥವಾದ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ರಾಷ್ಟ್ರನಿರ್ಮಾಣದ ಅಡಿಗಲ್ಲು. ಆದರ್ಶ ನಾಗರಿಕನನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯೇ ಕುಟುಂಬ. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಾಜ, ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ನಾಯಕರು, ಕಲೆಗಾರರು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ವೈದ್ಯರು, ಸಂತರು ಎಲ್ಲರೂ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯುವುದು.

ಭಾರತದಂತಹ ಪೂಜ್ಯಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತರಹದ ವಿಕೃತಿ ತಲೆದೋರಿದೆ. ಧರ್ಮದ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಲೋಕಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ವಿದ್ಯಾಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕು. ಇಂದಿನ ಶಾಲೆಗಳು ಕೇವಲ ಓದುಬರಹ ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯಷ್ಟೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆತ್ಮವಿದ್ಯೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಸಮಾಜದ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರೇರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು ತಲೆ ಎತ್ತಬೇಕು. ಇವು ಆ ಊರಿನ ದೇವಾಲಯಗಳೇ ಆಗಿರಬಹುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಮೂಲ ಗಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಓಣಿಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

ಇಂದು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವಿಲಾಸಗಳಿಗಾಗಿ ದುಂದು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವವರು ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕುಟುಂಬ ವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಮಹಾಯಜ್ಞ. ಅಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾರ್ಥ ವಿಲಾಸಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಸ್ಪದವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ಲಬ್, ಬಾರ್, ಬೀಡಿ ಸಿಗರೇಟು ವಗೈರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ವ್ಯಯವನ್ನು ಕಡಿತ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿವೇಕಯುಕ್ತ, ಸಾಧನಾ ಮಯ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುಳ್ಳ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಮಕ್ಕಳು ಸತ್ವಜಿಗಳಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ತಾಳ್ಮೆ, ಸಹನೆ, ತ್ಯಾಗ, ಪ್ರೇಮವಿಲ್ಲದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಲಾರದು. ಪ್ರೀತಿಯೊಂದೇ ಒಂದು ಪರಿವಾರದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿಡಬಲ್ಲದು. ಸಂತುಲನೆ, ನಿಯಮತೆ, ಕ್ರಮ ಬದ್ಧತೆ, ವಿನಯಶೀಲತೆ, ಸಮನ್ವಯ ವಿಚಾರ, ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಯ ಭದ್ರಸೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಆಸರೆ ಯಾಗಿರುವಂಥದೇ ಆದರ್ಶ ಕುಟುಂಬ.

—ಶ್ರೀಮತಿ ಕುಮಾರಿ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ, ಮೈಸೂರು.

ಈಗಿನ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಕೇವಲ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ನೇರ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗುವ ಕಾರಣ ತಂದೆ ತಾಯಿಯ ರಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯ, ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವಾದರಗಳು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಇರುವ ಒಂದೋ, ಎರಡೋ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಕೊಟ್ಟು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ರೀತ್ಯಾ ಸ್ಟೇಜ್‌ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೀಯದೆ, ಕಾಲಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುಣಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಹಬಾಳೆಯ ತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಬೇಕು. ವಿನಯ, ವಿಧೇಯತೆ, ಉದಾರ ಮನೋಭಾವ, ಮನೋವೈಶಾಲ್ಯ, ಸ್ನೇಹ, ಪ್ರೀತಿ, ಕ್ಷಮಾಗುಣ, ದಯಾಶೀಲತೆ —ಈ ಗುಣಗಳು ಯಾವ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುತ್ತವೋ ಅವು ನಿಜವಾಗಿ ಆದರ್ಶ ಕುಟುಂಬಗಳು.

ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ಹಿರಿತನದ ದರ್ಪದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು

ಬಹಳ ಮುದ್ದಿನಿಂದ ಬೆಳೆಸಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪರಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿರು ವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ, ಅವರ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿ ಸ್ನೇಹಿತರಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಅವರ ನಡೆ ನುಡಿಗಳತ್ತ ವಿಶೇಷ ಗಮನವಿರಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿಸಬಹುದು. ಎಂತಹ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿ, ಮನೋದಾರ್ಢ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಬೇಕು. ನಿತ್ಯದ ಆಗುಹೋಗುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮೊಡನೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೇ ಅವರು ತಮ್ಮೊಡನೆ ಮನೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸು ವಂತೆ ಪ್ರಚೋದಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿಭಾಯಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯು ತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಒಂದು ವೇಳೆಯಾದರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೂತು ಊಟಮಾಡುತ್ತಾ ಬಿಚ್ಚಿಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಮಕ್ಕಳ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಆಸೆ ಆಮಿಷಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಮೂಲಕ ಪೂರೈಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಮನೋಭಾವ ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು.

ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಅವರ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಕಂಡು ಪ್ರೀತಿವಾತ್ಸಲ್ಯಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಹಿರಿಯರೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ಫೂರ್ತಿ ದೊರಕು ತ್ತದೆ. ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲರೂ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ದೇವತಾಪೂಜೆ. ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಗಳಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಆಡಂಬರ ರಹಿತವಾದ ದೇವತಾಪೂಜೆ ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿ ಸಾಮರಸ್ಯಗಳಿಂದ ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ.

—ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗೋವಿಂದ, ಮೈಸೂರು.

ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲ.

ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲ.
ಜೀವದ ಸ್ವಪ್ರೇಮದ ಪುತ್ರಪುತ್ರಿಯರು ಅವು.
ಅವು ನಿಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಬಂದಿವೆಯೇ ಹೊರತು ನಿಮ್ಮಿಂದಲ್ಲ.
ನಿಮ್ಮ ಜತೆ ಅವು ಇರುವುದಾದರೂ ನಿಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲ.
ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ನೀವು ಅವುಗಳಿಗೆ ನೀಡಬಹುದು,
ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನಲ್ಲ.
ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅವರದೇ ಸ್ವಂತ ಆಲೋಚನೆಗಳುಂಟು.
ಅವರ ದೇಹಗಳಿಗೆ ನೀವು ಮನೆಯಾಗಿರಬಹುದೇ ಹೊರತು
ಆತ್ಮಗಳಿಗಲ್ಲ.
ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಆತ್ಮಗಳು ನಾಳೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುತ್ತಿವೆ,
ಎಲ್ಲಿಗೆ ನೀವು ಕನಸಿನಲ್ಲೂ ಹೋಗಲಾರಿರೋ ಅಲ್ಲಿ.
ಅವರಂತಿರಲು ನೀವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವರನ್ನು
ನಿಮ್ಮಂತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸದಿರಿ.
ಏಕೆಂದರೆ ಜೀವ ಹಿಮ್ಮುಖವಾಗಿ ಹರಿಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ,
ನಿನ್ನೆಯ ಜತೆ ತಂಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ.
ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು, ಜೀವಂತ ಬಾಣಗಳಂತೆ ಚಿಮ್ಮಲು ಇರುವ
ಬಿಲ್ಲುಗಳು ನೀವು.
ಅನಂತದ ಪಥದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನು
ಬಿಲ್ಲುಗಾರ ಗಮನಿಸುತ್ತಾನೆ.
ಅವನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಾಗಿಸುತ್ತಾನೆ,
ಅವನ ಬಾಣಗಳು ವೇಗವಾಗಿ ಬಹುದೂರ ಹೋಗುವಂತೆ
ಆ ಬಿಲ್ಲುಗಾರನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಬಾಗುವಿಕೆ
ಸಂತಸಮಯವಾಗಿರಲಿ,
ಏಕೆಂದರೆ ಹಾರುವ ಅಂಬನ್ನು ಅವನು ಪ್ರೀತಿಸಿದಂತೆಯೇ
ದೃಢವಾದ ಬಿಲ್ಲನ್ನೂ ಆತ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾನೆ.

—ಖಲೀಲ್ ಗಿಬ್ರಾನ್ (ಅನು: ಡಾ. ಪ್ರಭುಶಂಕರ)

ಒಂದೇ ಪ್ರೇರಕಶಕ್ತಿಯ ವಿಪರೀತ ಪ್ರಭಾವಗಳು

ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸಹೋದರರಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬನು ಕುಡಿತದ ಚಟಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಕುಡಿತದ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಒಂದು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಬೈದು, ಬಡಿದು ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ದುಃಖ ದಾರಿದ್ರ್ಯಗಳು ಕಿತ್ತು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಅವನ ಸಹೋದರನು ತನ್ನ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬಂದು, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಭ್ಯನಾಗಿ, ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅತ್ಯಂತ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ಇಬ್ಬರು ಸಹೋದರರೂ ಒಂದೇ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದರೂ ಅವರ ಬದುಕಿನ ಶೈಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ರುವಗಳಂತೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೆಲವರು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿಯಬಯಸಿದರು. ಮೊದಲನೆಯವನನ್ನು ಕಾರಣ ಕೇಳುತ್ತಾ, "ನೀನು ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀಯೆ? ಕುಡಿತದ ಚಟಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು, ನಿನ್ನ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಹೀಗೇಕೆ ಗೋಳಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀಯೆ? ಯಾರ ಪ್ರಭಾವ ನಿನ್ನ ಈ ರೀತಿಯ ವರ್ತನೆಗೆ ಕಾರಣ?" ಎಂದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು "ನನ್ನ ತಂದೆ ಕುಡುಕನಾಗಿದ್ದನು. ಕುಡಿದು ಮನೆಗೆ ಬಂದು ನನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ನಾನು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಹೇಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯ?" ಎಂದನು. ನಂತರ ಅವನ ಸಹೋದರನ ಬಳಿ ಹೋಗಿ, "ನೀನು ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೀಯೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸಭ್ಯನಾಗಿರುವ ನಿನ್ನ ಬದುಕು ಇಷ್ಟು ಹಸನಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮೂಲ ಪ್ರೇರಣೆ ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದೇ?" ಎಂದರು. ಅವನು ಹೇಳಿದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಊಹಿಸಬಲ್ಲಿರಾ? ಅವನೆಂದ, "ನನ್ನ ಪ್ರೇರಕಶಕ್ತಿ ನನ್ನ ತಂದೆ. ನಾನು ಚಿಕ್ಕದಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ತಂದೆ ಕುಡಿದು, ಮನೆಗೆ ಬಂದು ರಂಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದು ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವರಂತಾಗಬಾರದು ಎಂದು ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲೇ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ." ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿಪರೀತವಾದ ಇಬ್ಬರ ವರ್ತನೆಗಳಿಗೂ ಮೂಲ ಪ್ರೇರಕಶಕ್ತಿ ಒಂದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಒಬ್ಬನನ್ನು ಆ ಶಕ್ತಿ ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕವಾದ ಸೆಕೆತಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವನ ಸಹೋದರನಿಗೆ ಅದೇ ಶಕ್ತಿ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಚೋದನೆಯಾಗಿತ್ತು.

✱